

24.10.2012

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ

Θέμα: **Αναφορά 0307/2012 του Marco Picardi, βρετανικής ιθαγένειας, σχετικά με την έκκλησή του προς την ΕΕ να προσυπογράψει τις κατευθυντήριες γραμμές δέουσας επιμέλειας των Ηνωμένων Εθνών για την υπεύθυνη αλυσίδα εφοδιασμού ορυκτών από περιοχές συναγερμού, με στόχο τον μετριασμό του κινδύνου παροχής άμεσης ή έμμεσης στήριξης σε συγκρούσεις στο ανατολικό τμήμα της Λαϊκής Δημοκρατίας του Κονγκό**

1. Περίληψη της αναφοράς

Ο αναφέρων επισημαίνει ότι ειδικά τα ορυκτά μεταλλεύματα κασσιτερίτη και κολτανίου που χρησιμοποιούνται σε ηλεκτρονικές συσκευές οι οποίες αποτελούν μέρος της καθημερινής μας ζωής εξορύσσονται στη Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό. Τα έσοδα των συναλλαγών συμβάλλουν στη διαίωσιση μίας από τις πλέον φονικές συγκρούσεις στον πλανήτη. Απευθύνει έκκληση στο Κοινοβούλιο να προβεί στις κατάλληλες ενέργειες για την προσχώρηση στις κατευθυντήριες γραμμές δέουσας επιμέλειας των Ηνωμένων Εθνών για την υπεύθυνη διαχείριση της αλυσίδας εφοδιασμού ορυκτών από περιοχές συναγερμού, στο πλαίσιο ενός πρώτου βασικού βήματος προόδου ώστε να σταματήσουν οι καταναλωτές της ΕΕ να τροφοδοτούν την εν λόγω σύγκρουση.

2. Παραδεκτό

Χαρακτηρίστηκε παραδεκτή στις 2 Ιουλίου 2012. Η Επιτροπή κλήθηκε να παράσχει πληροφορίες (άρθρο 202, παράγραφος 6, του Κανονισμού).

3. Απάντηση της Επιτροπής, που ελήφθη στις 24 Οκτωβρίου 2012.

Η ΕΕ έχει επίγνωση των διασυνδέσεων μεταξύ της παράνομης εκμετάλλευσης και εμπορίας ορυκτών στην περιοχή των Μεγάλων Λιμνών και της σύγκρουσης στη Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό. Η σχέση αυτή είναι περίπλοκη: ασφαλώς και δεν υπάρχει αμφιβολία ότι τα κέρδη

από την εκμετάλλευση και εμπορία φυσικών πόρων (όχι μόνο ορυκτών μετάλλων αλλά και γης, ξυλείας, ξυλάνθρακα, αλιείας και λαθροθηρίας) αποτελούν σημαντική πηγή χρηματοδότησης για τις περισσότερες ένοπλες ομάδες. Για να περιοριστεί η διασύνδεση μεταξύ χρηματοδότησης ένοπλων ομάδων και εκμετάλλευσης φυσικών πόρων απαιτείται συνολική αντιμετώπιση.

Μια τέτοια αντιμετώπιση θα πρέπει να βασίζεται στην υπεύθυνη προμήθεια και εμπορία ορυκτών (αλυσίδες εφοδιασμού), στη διαφάνεια εσόδων και την προώθηση βιώσιμης ειρήνης και σταθερότητας, συμπεριλαμβανομένης της ανακούφισης της φτώχειας. Θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει ευρύτερες στρατηγικές ανάπτυξης με ιδιαίτερη έμφαση στην βιοτεχνική εξόρυξη. Η αποκατάσταση της κρατικής εξουσίας και του κράτους δικαίου στην ανατολική ΛΔΚ, μαζί με μια ευρείας κλίμακας μεταρρύθμιση του τομέα της ασφάλειας, αποτελούν το κλειδί ούτως ώστε η προαναφερθείσα συνολική αντιμετώπιση να εδραιωθεί στο πλαίσιο μιας σταθερής κρατικής δομής.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση προωθεί μια προσέγγιση που βασίζεται στη διαφάνεια των αγορών βασικών εμπορευμάτων, των αλυσίδων εφοδιασμού και εσόδων.

Η Επιτροπή κατέθεσε σχέδιο οδηγίας («υποβολή εκθέσεων ανά χώρα») που προωθεί τη δημοσιοποίηση των πληρωμών προς κυβερνήσεις για την εξορυκτική και δασική βιομηχανία τόσο για εταιρείες εισηγμένες στα χρηματιστήρια της ΕΕ όσο και για άλλες μεγάλες εταιρείες της ΕΕ. Με βάση την εμπειρία της διαδικασίας Kimberley, την Πρωτοβουλία για τη Διαφάνεια των Εξορυκτικών Βιομηχανιών (EITI), το Σχέδιο Δράσης για την Επιβολή της Δασικής νομοθεσίας, τη Διακυβέρνηση και το Εμπόριο (FLEGT) και τον κανονισμό για την ξυλεία, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξετάζει τρόπους βελτίωσης της διαφάνειας σε ολόκληρη την αλυσίδα εφοδιασμού, συμπεριλαμβανομένων των πτυχών της δέουσας επιμέλειας.

Ταυτόχρονα, η Επιτροπή συνιστά μεγαλύτερη υποστήριξη και χρήση των κατευθυντήριων γραμμών του ΟΟΣΑ για πολυεθνικές επιχειρήσεις και των συστάσεων του ΟΟΣΑ για τη δέουσα επιμέλεια και την υπεύθυνη διαχείριση της αλυσίδας εφοδιασμού, οι οποίες πρέπει να προωθηθούν και πέρα από τις χώρες του ΟΟΣΑ. (Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με το εμπόριο, την οικονομική μεγέθυνση και την ανάπτυξη, Ιανουάριος 2012¹)

Παράλληλα, όπως αναφέρεται στη στρατηγική της ΕΕ για τις πρώτες ύλες, η Ένωση θα συνεχίσει να συνεργάζεται με και να παρέχει στήριξη στις αναπτυσσόμενες χώρες εταίρους όσον αφορά τις βιώσιμες πρακτικές εξόρυξης, τη γεωλογική γνώση και τη χρηστή διακυβέρνηση στη διαχείριση φυσικών πόρων.

Η ΕΕ, η οποία στηρίζει οικονομικά και πολιτικά τις προσπάθειες της EITI για διαφάνεια των πληρωμών προς κυβερνήσεις, έχει θεσπίσει επίσης εταιρική σχέση με τα Ηνωμένα Έθνη για τη στήριξη χωρών ώστε να βελτιωθεί η διαχείριση φυσικών πόρων ως μέσο για την πρόληψη συγκρούσεων και την εδραίωση της ειρήνης. Σκοπός των μελλοντικών δραστηριοτήτων θα είναι η παροχή στήριξης στις ομάδες της κοινωνίας των πολιτών που δραστηριοποιούνται στον εν λόγω τομέα με ιδιαίτερη έμφαση στις χώρες της περιοχής των Μεγάλων Λιμνών.

Επιπλέον, η ΕΕ εργάζεται μαζί με διεθνείς εταίρους και περιφερειακούς φορείς: τακτικές συνεδριάσεις της «Διεθνούς Ομάδας Δράσης (ΔΟΔ) σχετικά με την παράνομη εκμετάλλευση και εμπορία φυσικών πόρων στην περιοχή των Μεγάλων Λιμνών» (υπό την προεδρία του συντονιστή της ΕΕ για την εν λόγω περιοχή) παρέχουν στη διεθνή κοινότητα μια πλατφόρμα

η οποία μπορεί να συμβάλει στην καλύτερη κατανόηση του θέματος, στον προσδιορισμό πρωτοβουλιών για την αντιμετώπιση του προβλήματος χρηματοδότησης ένοπλων ομάδων μέσω της εκμετάλλευσης και εμπορίας φυσικών πόρων, και στην επεξεργασία συμπληρωματικών προτάσεων. Εκτός από θέματα που σχετίζονται με την ασφάλεια, έμφαση δίνεται στη συνολική διακυβέρνηση του εξορυκτικού τομέα. Ακόμη, το θέμα των «αλυσίδων εφοδιασμού ορυκτών που δεν εμπλέκονται στη χρηματοδότηση ένοπλων συγκρούσεων» έχει αποκτήσει θεμελιώδη και αυξανόμενη σημασία.

Η ΕΕ παρέχει πολιτική στήριξη στην «Περιφερειακή Πρωτοβουλία για την Παράνομη εκμετάλλευση Φυσικών Πόρων» της Διεθνούς Διάσκεψης για την περιοχή των Μεγάλων Λιμνών (ICGLR), η οποία περιλαμβάνει τη σύσταση μηχανισμού πιστοποίησης με στόχο την αναγνώριση ορυκτών που προέρχονται από την περιοχή και δεν εμπλέκονται στη χρηματοδότηση ένοπλων συγκρούσεων. Η ΕΕ εξετάζει τρόπους στήριξης της εν λόγω πρωτοβουλίας. Είναι σημαντικό κάθε μελλοντική προσέγγιση σχετικά με τις αλυσίδες εφοδιασμού ορυκτών που δεν εμπλέκονται στη χρηματοδότηση ένοπλων συγκρούσεων να είναι συνεπής με τις στρατηγικές ανάπτυξης της Ένωσης και την προώθηση δυνατοτήτων εναλλακτικού τρόπου διαβίωσης για τους εργάτες ορυχείων. Οι κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις σε τοπικό επίπεδο θα πρέπει να εξεταστούν προσεκτικά.

Τέλος, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η ΕΥΕΔ εργάζονται για να δοθεί συνέχεια στην ανακοίνωση του 2012 «Εμπόριο, Οικονομική μεγέθυνση και Ανάπτυξη», με σκοπό την έναρξη δημόσιας διαβούλευσης το 2013 σχετικά με μια ενδεχόμενη συνολική πρωτοβουλία της ΕΕ για τα ορυκτά που τροφοδοτούν συγκρούσεις («conflict minerals»).